

pro04 EEN TWEETAL INDELINGEN VAN ONDERNEMINGEN

NAAR HET SOORT GOED

Het is gebruikelijk om de verschillende soorten bedrijven onder te verdelen in sectoren die gelijksoortige goederen en diensten voortbrengen.

- Bedrijven in de **primaire sector** onttrekken hun producten regelrecht aan de natuur (landbouw, visserij en delfstoffenwinning).
- Verwerking van producten uit de primaire sector vindt plaats door bedrijven in de **secundaire sector** (industrie, bouwnijverheid en openbare nutsbedrijven).
- In de **tertiaire sector** vinden we op winst gerichte dienstverlenende bedrijven. Toerisme, transport en bankwezen zijn voorbeelden van commerciële dienstverlening.
- De **quartaire sector** bestaat uit niet op winst gerichte dienstverlenende bedrijven. Voorbeelden van niet-commerciële dienstverlening zijn bejaardenzorg, onderwijs en overheid.

Alle soorten bedrijven hebben intern en extern te maken met relaties tussen opdrachtgevers en opdrachtnemers. De opdrachtgever ('principaal') is wat betreft het resultaat afhankelijk van de inspanningen van de opdrachtnemer ('agent') en belangrijk daarbij is dat opdrachtgever en opdrachtnemer verschillende individuele belangen hebben. De opdrachtgever kan niet of moeilijk beoordelen of de opdrachtnemer bij het uitvoeren van zijn opdracht vooral aan het belang van de opdrachtgever of meer aan het eigen belang denkt.

Bij **principaal-agentrelaties** gaat het altijd om de vraag: 'Hoe kan een principaal beoordelen of en bewerkstelligen dat een agent goed presteert?'

NAAR DE WET

Onder een ondernemingsvorm verstaan we de juridische vorm die aan een onderneming wordt gegeven. De meest voorkomende ondernemingsvormen zijn de eenmanszaak, de vennootschap onder firma (VOF), de besloten vennootschap (BV) en de naamloze vennootschap (NV).

- De **eenmanszaak** is een ondernemingsvorm, waarbij een bedrijf slechts één eigenaar heeft. De eigenaar is met zijn privévermogen aansprakelijk voor de schulden van het bedrijf. Volgens de wet bestaat er namelijk geen scheiding tussen de bezittingen en schulden van de onderneming en die van de eigenaar.
- De **vennootschap onder firma** (VOF) is een ondernemingsvorm, waarbij er twee of meer eigenaren zijn. De eigenaren zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de totale schuld van het bedrijf. Behalve hoofdelijk aansprakelijk, zijn de vennoten ook met hun privévermogen aansprakelijk.
- De **besloten vennootschap** (BV) en de **naamloze vennootschap** (NV) zijn ondernemingsvormen die we rekenen tot de rechtspersonen. Een rechtspersoon is een organisatie die (onafhankelijk van de eigenaren) zelfstandig bezittingen en schulden kan hebben. Er is een strikte scheiding tussen privé- en zakelijk vermogen. Het risico voor de aandeelhouders is beperkt tot het bedrag dat zij voor hun aandelen hebben betaald. De aandelen van een NV zijn meestal in handen van een grote groep aandeelhouders en zijn vrij verhandelbaar. De aandelen van een BV zijn in handen van een besloten kring van eigenaren en zijn niet vrij verhandelbaar.